

KOMMUNLEDNINGSKONTORET

Marie Björkman

Socialnämnden 2014-12-17

Återrapportering av uppdrag att utveckla former för det förebyggande arbetet inom äldreomsorgen

Sammanfattning

Socialchefen fick vid socialnämndens sammanträde den 22 oktober 2014 (§ 88) i uppdrag att se över hur kommunen kan stötta hjälporganisationer och frivilliga grupper i sina uppsökande verksamheter gällande äldreomsorgen. Redovisning ska lämnas vid socialnämndens sammanträde i december 2014.

En av socialnämndens uppgifter är att arbeta förebyggande så att behov av insatser kan förhindras eller fördröjas. Uppsökande verksamhet för att informera och erbjuda stöd till Täbys seniorer är en del av det förebyggande arbetet, hälsofrämjande aktiviteter en annan. Navet i denna verksamhet är Täby Seniorcenter.

En väsentlig del av det förebyggande arbetet utförs av eller med hjälp av ideella krafter. För att stimulera dessa att fortsätta verka inom äldreomsorgen behöver nuvarande stödformer (framför allt föreningsbidrag och lokaler) utvecklas. En översyn föreslås därför av nuvarande bidragsregler i samverkan med kultur- och fritidsnämnden.

Förslag till beslut

Socialnämnden föreslår kommunstyrelsen besluta;

Socialnämnden får i uppdrag att tillsammans med kultur- och fritidsnämnden se över bidragsbestämmelserna till ideella organisationer och föreningar i syfte att utveckla samverkansformerna med dessa.

Socialnämnden beslutar för egen del;

Socialnämnden godkänner socialchefens svar samt uppdrar åt densamme att utvärdera kommunens fixartjänst och återkomma med en redovisning i juni 2015.

Ärendet

Vid socialnämndens sammanträde den 22 oktober 2014 (§ 88) fick socialchefen i uppdrag att se över hur kommunen kan stötta hjälporganisationer och frivilliga grupper i sina uppsökande verksamheter gällande äldreomsorgen. Förslag på förbättringar ska redovisas vid socialnämndens sammanträde i december 2014.

Stöd till frivilligorganisationer – översyn av samverkansbidrag m.m.

Allt fler äldre Täbybor lockas att delta i någon av de öppna aktiviteter som erbjuds inom Seniorcenters verksamhet, vanligen dagtid måndag – fredag. Många av dessa aktiviteter leds av volontärer med stöd av Seniorcenters personal. Volontärer fungerar även som värdar på Seniorcenter.

Ideella krafter verkar även på annat sätt inom äldreomsorgen. Studiecirklar, social samvaro, besök hos enskilda, samtal och fixartjänst är exempel på insatser som genomförs på frivilligbasis. Dessa krafter är en mycket värdefull resurs som kontinuerligt behöver uppmuntras och stimuleras så att de vill fortsätta verka till nytta och glädje för den äldre befolkningen.

Täby kommun ger årligen ekonomiskt stöd till föreningar verksamma i kommunen, så kallat föreningsbidrag (samverkansbidrag). Föreningar som har verksamhet riktad till äldre kan framför allt ansöka om lokalbidrag samt stöd för sociala insatser. Det senare beviljas av socialnämnden. Övriga föreningsbidrag administreras av kultur- och fritidsnämnden.

Stödet för sociala insatser kan ges till föreningar som verkar inom socialnämndens verksamhetsområde alternativt som med särskilda aktiviteter vill ta ett utökat socialt ansvar¹. År 2014 fanns 381 tkr budgeterat för stöd till sociala insatser varav cirka 80 tkr gick till föreningar med verksamhet riktad till personer 65 år och äldre. Röda Korset, som i hög grad verkar inom äldreomsorgens område, beviljades 34,5 tkr. Utöver detta får Röda Korset 80 tkr för de insatser de gör inom ramen för fixartjänsten.

Det finns exempel på kommuner, t.ex. Haninge, där man valt att avsätta en del av föreningsbidraget till ett aktivitetsbaserat bidrag. Äldrenämnden i Haningen kommun beslutar årligen om syftet med bidraget. Föreningar som vill söka det aktivitetsbaserade bidraget måste uppvisa att aktiviteten faktiskt genomförts.

Kommunen har möjlighet att stödja föreningarna även på andra sätt. Ett exempel är lokaler. Kommunen disponerar ett stort antal lokaler som i huvudsak används måndag – fredag dagtid. Täby Seniorcenter är ett sådant exempel. Genom att på

---

¹ Bestämmelser för stöd till föreningar i Täby kommun KFN 2012-12-10 § 109

olika sätt uppmuntra ideella krafter och samverka kring lokalerna skulle t.ex. öppettiderna på Täby Seniorcenter kunna utvecklas framöver.

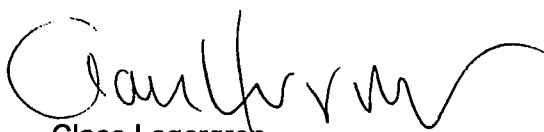
Utvärdering av fixartjänsten

Mot bakgrund av de demografiska utmaningar som kommunen står inför blir det allt viktigare att säkerställa att de förebyggande insatser som erbjuds faktiskt har avsedd effekt och nytta. Ett evidensbaserat arbetssätt, d.v.s. där professionens expertkunskap vägs samman med bästa tillgängliga kunskap, exempelvis från vetenskapliga studier om insatsers effekt, kommer därför att vara nödvändigt.

I Täby kommun är den så kallade fixartjänsten (som utförs av Röda Korset) exempel på förebyggande insats som tillkommit för att förebygga fallskador. Denna insats har funnits tillgänglig i närmare tio år. I vilken mån insatsen faktiskt har haft avsedd effekt har dock aldrig utvärderats. Det finns därför anledning att göra en sådan utvärdering och därefter ta ställning till om tjänsten fortsättningsvis ska ingå i socialnämndens utbud av förebyggande insatser i nuvarande form eller om den behöver utvecklas.

Översyn av former för föreningsbidrag

En översyn behöver genomföras av formerna för föreningsbidrag i syfte att tydliggöra nyttan för Täbys äldre samt utveckla samverkansformer med föreningar och ideella organisationer. Eftersom detta ingår i kultur- och fritidsnämndens ansvarsområde, föreslås att kommunstyrelsen ger socialnämnden uppdraget att tillsammans med kultur- och fritidsnämnden se över bidragsbestämmelserna till ideella organisationer och föreningar i syfte att utveckla samverkansformerna med dessa.

Claes Lagergren
Socialchef